



**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-12 ta' Marzu, 2007

Citazzjoni Numru. 569/2001/1

**Antonia Savasta u b'digriet tad-9 ta' Jannar, 2006
Maria Dolores Saliba, ID 653745(M), assumiet l-atti
stante l-mewt ta' ommha Antonia Savasta li seħhet fil-
mori tal-kawża.**

-vs-

Avukat Ġenerali għall-Gvern ta' Malta.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ipprezentat fis-6 ta' April, 2001 li permezz tiegħu r-rikorrent issottometta:

Illi hi tgħix fid-dar ta' Carmelo Saliba flimkien ma' bintha Maria Dolores Saliba nee' Savasta go "White Lily", New Street in St. Anthony Street, Żabbar.

Illi sar *raid* ġod-dar fejn hi tabita u f'dan ir-*raid*, fost affarijiet oħra, ġew elevati f'amest elef, mitejn u għaxar liri maltin (Lm5,210) liema flus ġew elevati minn taħt is-saqqu tagħha tas-sodda li fuqha torqod hi.

Illi dawn il-flus, li huma proprjeta' tagħha, ġew esebiti l-Qorti, flimkien ma' f'afna oġġetti oħra li m'humiex proprjeta' tagħha.

Illi l-proċeduri kriminali li ttieħdu sussegwenti l-imsemmi *raid* illum ġew konkluzi b'sentenza tal-Qorti Kriminali tat-8 ta' Jannar, 2001 Att ta' Akkuża 11/2000 "Ir-Repubblika ta' Malta vs Aldo Saliba et" li, *inter alia* ordnat il-konfiska ta' l-oġġetti kollha esebiti, fosthom il-flus proprjeta' tal-esponenti.

Illi dawn il-flus li l-esponent mara anzjana bil-għaqal irnexxielha ġġemma m'humiex profitt dirett jew indirett minn għemil ta' xi reat kontemplat fl-ordinanza dwar il-Medicini Perikolużi Kap 101.

Għaldaqstant, l-esponenti titlob bir-rispett li, in vista tal-premess, dina l-Qorti jogħgobha;

1. tiddikjara li l-flus fuq imsemmija, konfiskati bis-sentenza fuq ċitata, huma proprjeta' esklussiva tal-esponenti u m'humiex profitt jew d'f'ul mir-reati kontemplati fil-Kap 101.
2. konsegwentement tordna r-revoka ta' l-ordni tal-konfiska fuq l-istess flus tal-esponenti, u
3. tagħti kull provvediment li jidhrilha xieraq u opportun biex l-esponenti tiġi formalment rikonuxxuta l-legittima proprjetarja tal-flus fuq imsemmija.

Rat ir-risposta ta' l-intimati l-Avukat Ġenerali u tal-Kummissarju tal-Pulizija pprezentata fit-2 ta' Mejju, 2001 li permezz tagħha esponew bir-rispett;

Illi r-rikors promotur jikkontjeni ħafna allegazzjonijiet rigward il-provenjenza tal-flus li bihom allegatament ir-rikorrenti xtrat il-proprjeta' konfiskata.

Iżda dawn jibqgħu biss allegazzjonijiet in kwantu mentri l-ligi tipprovdi li r-rikorrenti għandu b'sostenn tat-talba tiegħu jehmeż mar-rikors id-dokumenti kollha produċibbli u għandha tagħti l-ismijiet tax-xhieda kollha li jkun fi ħsiebha iġib u tgħid dwar kull wieħed il-prova li jkunu bi ħsiebu jagħmel, minn dan kollu r-rikorrent m'għamlet xejn.

Illi fi kwalunkwe każ it-talbiet kollha tar-rikorrenti għandhom jiġu respinti in kwantu l-oġġetti kollha konfiskati in forza tas-sentenza msemmija nxtraw minn profitti jew dħul mill-għemil ta' reat taħt il-Kap. 101.

Rat l-atti proċesswali nkluzi l-verbali tas-seduti li nżammu quddiem l-Assistenti Ġudizzjarji.

Rat id-digriet tagħha tad-9 ta' Jannar, 2006 li permezz tiegħu Maria Dolores Saliba assumiet l-atti stante l-mewt ta' ommha r-rikorrenti Antonia Savasta.

Ikkunsidrat;

Illi r-rikorrenti, issa mejta, talbet illi jiġu rilaxxati favur tagħha somma flus u cioe' ħamest elef, mitejn u għaxar Liri Maltin (Lm5,210) li kienu ġew konfiskati fil-kors ta' proċeduri kriminali kontra Aldo Saliba u oħrajn. Jirriżulta li l-imsemmija Antonia Savasta kienet tiġi n-nanna materna tal-akkużati u kien sar *raid* mill-Pulizija fid-dar ta' omm l-akkużati li tiġi bint ir-rikorrenti. Waqt il-perkwizzjoni saret tfittxija fis-sodda li kienet torqod fuqha r-rikorrenti u nstabet is-somma msemmija flimkien ma' mapep tal-kontinent Ewropew.

Il-proċeduri odjerni għalhekk qed isiru ai termini tal-Kapitlu 101 tal-liġijiet ta' Malta.

Ir-rikorrenti kienet xehdet fis-6 ta' April, 2001 f'darha fejn qalet li tgħix ma' bintha f'dik id-dar Fraz Zabbar; kellha tlieta u tmenin (83) sena u żewġha kien miet ta' erbgħa u sittin (64) sena u kien suldat. Qalet ukoll *"Jien kont hawn meta ġew il-pulizja u elevaw ħafna affarijiet. Il-pulizija kienu qed ifittxu isfel d-dar tiegħi u peress li jiena norqod isfel is-sodda tiegħi qegħda isfel fil-kamra tal-pranzu. Minn mindu jien kont nirċievi l-pensjoni kont ingemma flus tal-pensjoni jiġifieri dawn il-flus illi għadni kif semmejt. Peress li jiena ngħix mat-tifla ma nonfoqx spejjeż ta' l-ikel peress li titmani t-tifla. Dawn il-flus kont inżommhom biex jekk niġi nieqsa u t-tifla ma jkollhiex flus, it-tifla jkollha flus biex tagħmilli funeral. Jien kont inqegħdom taħt is-saqqu, kont inqegħdom f'envelope. Anke jekk ġie li t-tifla ma kienx ikollha flus kont naqbad u nagħtiha xi ħaġa. Jien kont għedtilhom li dawn kienu flus tiegħi."* Bintha Doris Saliba ikkonfermat dan u qalet li lil ommha ma kinitx teħodilha flus għalkemm kienet iżzommha magħha u titmagħha.

Ir-rikorrenti kif ġia' ingħad mietet fil-mori tal-kawża u fit-testament tagħha esebit a fol 60 tal-proċess ħalliet lill-imsemmija Doris Saliba il-legat tas-somma konfiskata bħala ħlas ta' serviġi resi.

Il-liġi imsemmija tagħti fakolta' permezz ta' l-Artiklu 22Ċ lill-persuna misjuba ħatja, jew it-terza persuna msemmija fil-paragrafu (d) tal-artiklu 22 3A biex tibda azzjoni għal dikjarazzjoni li xi proprjeta' jew kull proprjeta' mobbli jew immobbli hekk konfiskata ma tkunx profit jew dħul mill-għemil ta' xi reat taħt din l-Ordinanza, lanqas proprjeta' akkwistata jew miksuba, direttament jew indirettament minn jew peremzz ta' xi profitti jew dħul bħal dawk.

Il-Qorti tirrileva li f'każ bhal dan huwa r-rikorrenti illi għandu

jipprova dak li qed jallega u cioe' li l-proprjeta' konfiskata hija tiegħu u mhux derivanti mill-attivitá kriminali in kwistjoni. *Il-proviso ta' l-artikolu 22 (3) tal-Kapitlu 101 għandu jiġi interpretat fis-sens illi l-Qorti għandha tordna l-konfiska tal-proprjeta' sakemm ma jiġix pruvat li din il-proprjeta' tappartjeni lil terzi li ma jkunux ġew misjubin ħatja.* (Pulizija vs Demicoli – Appell Kriminali – 14 ta' Frar, 1997). Naturalment billi f'dan il-każ ir-rikorrenti ma kinitx il-persuna indizjata u akkużata, kull ma kellha tagħmel hija li tipprova li l-flus maqbuda kienu tagħha.

Il-Qorti ma tħossx li fiċ-ċirkostanzi, il-verżjoni tar-rikorrenti hija verosimili għal diversi raġunijiet. L-ewwelnett il-Qorti ma temminx li bint ir-rikorrenti kienet iżżommha magħha u titmagħha u tħalliha fl-istess ħin iżżomm il-pensjoni kollha għaliha. Il-Qorti tħoss li għandha biżżejjed esperjenza tal-ħajja biex ma tniżżilx din l-ispjegazzjoni. Jekk ir-rikorrenti kienet tgħix magħha, hija ħaġa ċerta li l-pensjoni kienet teħodha hi għall-bżonnijiet ta' ommha. Għalhekk żgur li r-rikorrenti ma kellhiex il-mezzi biex iġġemmahom. Barra minn hekk il-mod kif instabu l-flus ukoll jissuġġerixxu li l-akkużati li huma ulied bint ir-rikorrenti kienu ħbew parti żgħira mill-qligħ li kienu għamlu mill-attivitá kriminali tagħhom f'post relattivament żgur u dan huwa kkonfermat mill-fatt li mal-flus instabu xi mapep tal-Ewropa li kienu jindikaw b'mod dettaljat it-toroq u l-ismijiet tagħhom - u dawn żgur li ma kinux tar-rikorrenti. Il-fatt li jirriżulta li l-akkużati kienu jgħixu fl-istess dar issaħħaħ il-fehma tal-Qorti.

Għal dawn il-mottivi l-Qorti tiċċhad it-talbiet tar-rikorrenti bl-ispejjeż kontra tagħha.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----